

קרית אונו

היא החלה את דרכה ככפר אונו - ישוב חקלאי שמנה בסך הכול 38 משפחות פרדסים עמוסי פירות הדר, שהיו חלק מנופה הקסום והכפרי, עדיין מהווים חלק בלתי נפרד מהתפאורה שלה גם אחרי שהכפר הפך לקריה. קרית אונו, השוכנת במרכז גוש דן, הוכרזה כעיר בשנת 1982 והפכה לפנינה נחשקת למתגוררים בה וגם למבקרים הפוסעים ברחובותיה. השילוב הבלתי נגמר של הכפר והעיר, דקות ספורות מנתיבי התחבורה המרכזיים בארץ, הוא רק חלק מקסמה.

- [152] מגדל המים הראשון
- [153] העץ הבודד ברייטפלד ופסליה של האמנית עפרה צ'ימבליסטה
- [154] תורשת הבנים וחדר ההנצחה בספרייה העירונית
- [155] אבן הזיכרון לחייל האוסטרלי
- [156] שכונת רימון וחורשת עצי נוי
- [157] ספורטק קרית אונו
- [158] גינת נתי
- [159] כיכר דרכסון
- [160] בית המשוררת יונה וולך
- [161] חצר וחדר אקולוגי בחטיבת הביניים ע'ש שז"ר

i **שנת הקמה:** 1939
מספר תושבים: 30,000

01 מגדל המים הראשון

מגדל המים של כפר אונו

לכל אחד מאיתנו יש ודאי זיכרון אחד לפחות, שבמרכזו ניצב בגאון מגדל מים. כן, אותו מגדל גבוה, שנבנה בעבר על באר מי תהום הנשאבים מאקוויפר החוף. כן, אותו מגדל אפור הנישא אל השמיים ומהווה סימן חיים ביישוב. סיפורים וציזבוטים רבים נכתבו על מגדלי המים ביישובים כפריים ועירוניים רבים.

למה כדאי

ובכן, מגדל המים הראשון בקרית אונו הוא בעצם המגדל הישן של 'כפר אונו', ששימש גם עמדת ביטחון ליישוב בתקופת מלחמת העצמאות. המגדל הראשון סיפק מים לאוכלוסיית 'כפר אונו' - ישוב חקלאי למחצה, שמנה בשנותיו הראשונות 38 משפחות של מתיישבים.

ערך מוסף

עוד משהו: עד היום, בזכות מי תהום המופקים במארות בעיר, זוכים תושבי קרית אונו למים איכותיים אותם מספקת העירייה לכל בית. **כתובת:** רח' זיידמן, ע"ש ישעיהו זיידמן הראש הוועד המקומי הראשון של כפר אונו

02 העץ הבודד ברייספלד ופסליה של האמנית עפרה צ'ימבליסטה

עץ אחד בודד ופסלים סביבו

עצים עטופים תמיד בסיפורים, במיוחד אם עסקינן בעצים עתיקים וותיקים. גם לעץ הבודד בקרית אונו יש סיפור, סיפור דרמטי עם סוף טוב. מדובר בעצם בעץ שקמה ב-552 שנים. העץ היה בעבר חלק מפרדס רייספלד, אך הוא נפגע בליל ה-20 בדצמבר 2002 וקרס בשל סערה שהתחוללה באזור. את העץ עקרו ממקומו, וכעבור לילה נשתל במקומו עץ שקמה אחר.

למה כדאי

כיום הוקם סביב העץ פארק עירוני גדול, במרכז שכונה חדשה הנקראת 'פארק אונו'.

העץ ה'בודד' החדש כבר אינו בודד - הוא ממוקם בראש גבעה ומוקף בפסליה של האמנית עפרה צ'ימבליסטה, תושבת העיר.

ערך מוסף:

עוד משהו: האמנית עפרה צ'ימבליסטה, ילידת ישראל (1939), החלה את יצירתה בסוף שנות השבעים. היא הציגה בתערוכות יחיד ובתערוכות קבוצתיות בישראל ומחוצה לה. הפיסול שמציעה צ'ימבליסטה בישראל של תחילת המאה ה-21 הינו פיסול אוניברסלי, הווקס באדם.

סמל העיר: סמלה של קרית אונו משקף את עברה ועתידה: עץ ההדר המזכיר את הפרדסים, הצבעים כתום וירוק המעניקים לסמל צבעוניות, ברוקע חומת אבנים, הבאה לסמל את הבנייה

מקור שם העיר: שמה של קרית אונו לקוח משם העיר שבנתה על ידי שמר, מצאצאי בנימין: בספר דברי הימים א', פרק ח' פסוק י"ב: "וַיְבַנְי אֶלְפֶּעַל, עֶבֶר וּמְשֻׁעַם וְשָׁמֶר; הוּא בְנֵה אֶת-אוּנו, וְאֶת-לָד וְגִבְתֵי-קָי"ה

03 חורשת הבנים וחדר הנצחה בספרייה העירונית

זוכרים את הבנים

למה כדאי

קרית אונו מנציחה את זכר בניה שנפלו במערכות ישראל. הנצחה מתקיימת במספר מוקדים שונים בעיר.

ערך מוסף

משהו מיוחד: בספרייה העירונית של קרית אונו הוקם חדר הנצחה לזכר בני קרית אונו שנפלו במערכות ישראל. לבקשת המשפחות השכולות ממשש החדר נכחד פעילות לילדים ונוער, מתוך רצון ומגמה שישרו בו חיים צעירים ושוקקים משך כל ימות השנה. **תכונות:** רחוב המייסדים

04 אבן הזיכרון לחייל האוסטרלי

זוכרים את החייל האוסטרלי

תשומת לב מיוחדת מעניקה קרית אונו לחייל האוסטרלי בריאן טמפלר ברטון, שלחם ונהרג בסמיכות לשטחה של העיר. בריאן טמפלר ברטון, שחי בחווה גדולה בנאמיניה אוסטרליה, היה רועה צאן כשחוויל לצבא האוסטרלי. הוא שירת ביחידת הפרשים הקלים האוסטרלית הששית, ונהרג בקרב כיזונים בפשיטה על עמדות של הצבא העות'מאני באזור בקעת אונו.

למה כדאי

מטיילי החברה להגנת הטבע מצאו באחד מפרדסי קרית אונו על גבול פתח תקווה אבן בצד הדרך. על האבן

ערך מוסף:

עוד משהו: המצבה המשוחזרת נמצאת בגינה קטנה ליד תחנת דלק פיז, ברח' לוי אשכול.

צומת הדרכים לוי אשכול ובר-אילן בקרית אונו. עם הבנייה החדשה נעלמה האבן. עיריית קרית אונו הודיעה כי המצבה המקורית נהרסה, ועל כן ביצעה שחזור של המצבה.

נכתב שמו ותאריך מותו, 3-ה בדצמבר 1917. מקומה המקורי של המצבה היה בדרך כורכר שהובילה מיפו לראש העין. ניתן היה לזהות את מקומה בזכות הקרבה לחורשת אקליפטוסים ליד

05 שכונת רימון וחורשת עצי נוי

על הרימון בין עצי הנוי

זכה לאהדה ולהכרה בקרב אדריכלי בניינים בארץ לפני שנים לא מעטות.

למה כדאי

בגבול שכונת רימון עם היישוב סביון עובר נחל אונו. זהו נחל אכזב, החוצה את ישובי בקעת אונו ומהווה את אחד מיובליו של נחל איילון.

שכונת רימון בקרית אונו הינה שכונת מגורים ובה מרכז מסחרי, השכונה תוכננה על ידי האדריכל ישראל לוטן והיא מתאפיינת בסגנון ברוסליטי, אשר

ערך מוסף

עוד משהו: סמוך לשכונת רימון ניצבת חורשת עצי נוי, המתייחדת במגוון עצי נוי מכל העולם. שמה של החורשה ומגוון סוגי העצים הנטועים בה הפכו ברבות השנים לסמלה של קרית אונו. המוניטין שיצאו לחורשה זו בקרב בתי הספר לגינון בארץ מביאים אליה קבוצות סטודנטים כדי ללמוד בה, להכיר מקרוב את העצים ולהתרשם מייחודה.

06 ספורטק קרית אונו

עושים ספורט בקריה

למה כדאי
הספורטק משתרע על פני כ-15 דונם וכולל שני מגרשים משולבים המיועדים למשחקי ספורט שונים, ביניהם: כדוריד, כדורסל, כדורעף-חופים והחלקה על גלגליות.

בלב שכונת פסגות אונו פועל הספורטק העירוני. מדובר במרכז הספורט, אשר נחנך באפריל 2008 באירוע מרהיב של מופעי ספורט: קפוארה, הוקי רולר, ג'ודו, גלגליות והתעמלות מכשירים.

עוד ניתן למצוא בספורטק מסלול הליכה מסביב למתחם, ומרחבי דשא להנאת הספורטאים והמבילים במקום.

ערך מוסף

עוד משהו: בספורטק קיים מתחם ובו מכשירי כושר אישיים לשימוש חופשי של הקהל, ומגרש המרוכז בדשא סיוותי - אמצעי נוח, עמיד ואסתטי למשחק בכל עונות השנה. לילדים יש מתקני משחקים, הכוללים נדנדות ומגלשות. בקרוב ייבנו במקום משרדים ובית קפה. ובלי טריבוונה אי אפשר - במקום שתי טריבוונות לקהל הצופים.

07 גינת נתי

משחקים בגינה של נתי

ערך מוסף

עוד משהו: בטקס חנוכת הגינה ניטעו תשעה עצים לזכרו של נתי ושמונה מחיילו, שנפלו באותו הקרב במלחמת לבנון השנייה.

כתובת: רח' הזמי

רס"ן נתי יהב היה תושב קרית אונו ונפל במלחמת לבנון השנייה. לזכרו הקימה עיריית קרית אונו, יחד עם רעייתו, את גינת נתי. מטרתה להיות גינת משחק ייחודית, בה יבלו ילדים בצחוק, משחק והנאה.

למה כדאי

הגינה תוכננה על ידי מעצבי העירייה ורעייתו של נתי והוצבו בה פסלי משחק מיוחדים, שתוכננו על ידי האמן יקי מולכו במיוחד עבור גינה זו.

08 כיכר דרכטן

איך אומרים כיכר בהולנדית?

בלב מרכז מסחרי, בין שיחי הוורדים, נמצאת כיכר דרכטן - הקרויה על שם העיר התאומה של קרית אונו - דרכטן בהולנד. בכיכר פלטת מתכת קטנה, המכריזה בגאווה: "עיר תאומה: דרכטן".

למה כדאי

יחסיה של קרית אונו עם העיר דרכטן נמשכים כבר עשרות שנים, ובאים לידי ביטוי בחילופי משלחות נוער ומבוגרים ומשלחות ספורט ואמנות. בשנת 2005, לרגל 40 שנות ברית הידידות בין הערים, אירחה עיריית קרית אונו את ראש עיריית דרכטן וצוותו. במסגרת הביקור התקיים טקס במרכז דרכטן עם נבחרי שתי הערים, קהל מתושבי קרית אונו וילדי העיר.

ערך מוסף

עוד משהו: האם תושבי העיר דרכטן מוסעים במרכז המסחרי בעירם, דוברים הולנדית וחושבים על אנשי העיר התאומה קרית אונו?

09 בית המשוררת יונה וולך

להציץ לחצר ביתה של המשוררת

ביתה של המשוררת יונה וולך היה בית מספר 24 ברחוב שנקרא על שם אביה, מיכאל וולך, שנהרג באכזריות רבה בקרבות מלחמת העצמאות. כיום ניצב בית חדש במקומו של הבית המקורי, אך החצר הרחבה נותרה על מקומה.

למה כדאי

יונה וולך נולדה בקרית אונו בימים בהם הייתה עדיין כפר. אביה נהרג בהייתה כבת 4.

היתמות היוותה סימן היכר ומגדיר זהות ביצירותיה של וולך. היא זכתה לפרסם את שיריה לראשונה בכתב העת 'עכשיו', בשנת 1964. וולך הייתה ממייסדי כתב העת 'שפיטא', שבקיש להכניס אל השירה את השפה היומיומית.

ערך מוסף:

עוד משהו: וולך ידועה בעיקר בזכות השימוש התקדימי שלה בארטיטיות בשירה העברית המודרנית. רבים משיירה הולחנו ובוצעו בחייה ואחרי מותה על ידי אמנים שונים.

10 חצר וחדר אקולוגי בחטיבת הביניים ע"ש שז"ר

אקולוגיה ומחזור בחצר

המודעות לאיכות הסביבה אינה פוסחת גם על העיר קרית אונו. תלמידי חטיבת הביניים ע"ש שז"ר הקימו בחצר בית הספר גינה וחדר אקולוגי, העשויים מחומרים ממוחזרים שאינם מתכלים. בתהליך נאספו צמיגים, בקבוקי פלסטיק וברזל משומש.

למה כדאי

ייחודו של החדר בהיותו שומר על חום בעונת החורף, ועל קור בעונת הקיץ. לאחר

עיצוב הגינה במלט ובטון צוירו ציורים על היציקות, פרי עבודתם של תלמידי בית הספר.

ערך מוסף

עוד משהו: על עבודה זו זכו התלמידים בשנת 2007 בפרס ארצי בנושא: 'חינוך לשמירה על הסביבה' משרת החינוך ומשרת להגנת הסביבה.

